

Historijska traganja

Historical Searches

INSTITUT ZA ISTORIJU • **Br. 13**, 1-242, Sarajevo 2014.

INSTITUTE FOR HISTORY • **No 13**, 1-242, Sarajevo 2014

Historijska traganja · Historical Searches

Izdavač · Publisher

INSTITUT ZA ISTORIJU, Sarajevo, Bosna i Hercegovina
INSTITUTE FOR HISTORY, Sarajevo, Bosnia and Herzegovina

Međunarodna redakcija · International Editorial Board

DAMIR AGIČIĆ, Filozofski fakultet, Zagreb / Faculty of Philosophy, Zagreb
ALEŠ GABRIČ, Inštitut za novejšo zgodovino, Ljubljana / Institute for Recent History, Ljubljana
ADNAN JAHIĆ, Filozofski fakultet, Tuzla / Faculty of Philosophy, Tuzla
ENES PELIDIJA, Filozofski fakultet, Sarajevo / Faculty of Philosophy, Sarajevo
RADMILA RADIĆ, Institut za noviju istoriju Srbije, Beograd / Institute of Recent History of Serbia, Beograd
SERGEY ROMANENKO, Institute of Economy – Russian Academy of Sciences, Moscow, Russia

Glavni i odgovorni urednik · Editor-in-chief

VERA KATZ, Institut za istoriju, Sarajevo / Institute for History, Sarajevo
katz.vera@gmail.com

Sekretar · Secretary

AIDA LIČINA RAMIĆ, Institut za istoriju, Sarajevo / Institute for History, Sarajevo
licinaida@gmail.com

Časopis izlazi dva puta godišnje / This is semi-annual magazine

Rukopisi se šalju na adresu Instituta za istoriju
Manuscripts to be sent to the Institute for History
(sa naznakom) za časopis *HISTORIJSKA TRAGANJA* / indicating that it is
for *HISTORICAL SEARCHES*
71000 SARAJEVO, Alipašina 9
Bosna i Hercegovina

telefon/faks/phone/fax: 033/ 209-364 033/ 217-263
<http://www.iis.unsa.ba>
e-mail: nauka@bih.net.ba

Rukopisi se ne vraćaju / Manuscripts will not be returned to their authors

Uredništvo ne odgovara za navode i gledišta iznesena u pojedinim prilogima.
The Editorial board is not to be held responsible for the assertions and views presented in
the contributions it publishes.

Prijava o izdavanju časopisa *Historijska traganja* ubilježena je u Nacionalnoj i univerzitetskoj biblioteci
Bosne i Hercegovine
Application for the publishing of *Historical searches* has been registered at: National and University
Library of Bosnia and Herzegovina

Sadržaj • Content

Riječ redakcije..... 5

Članci • Articles

Edin Omerčić
BOSNA I HERCEGOVINA U POLITIČKOJ PROJEKCIJI
INTELEKTUALNIH KRUGOVA (1992-1995)
BOSNIA AND HERZEGOVINA IN THE POLITICAL PROJECTION
OF INTELLECTUAL CIRCLES (1992-1995) 9

Merisa Karović-Babić
ZLOČINI NAD CIVILIMA U SARAJEVU POČINJENI
MODIFICIRANIM AVIOBOMBAMA
CRIMES AGAINST CIVILIANS IN SARAJEVO COMMITTED
WITH MODIFIED AIR BOMBS 135

Mina Kujović
ŠKOLA RADA – ODJEK NOVOG SVJETSKOG PEDAGOŠKOG
POKRETA U SARAJEVU
WORK SCHOOL – REFLECTION OF NEW WORLD PEDAGOGICAL
MOVEMENT IN SARAJEVO 171

Hana Younis
POLOŽAJ ŽENE U POSLJEDNJIM DESETLJEĆIMA OSMANSKE UPRAVE
U SARAJEVU – S POSEBNIM OSVRTOM NA ŽIVOT DAŠE JELIĆ

THE POSITION OF WOMEN DURING THE LAST DECADES OF THE OTTOMAN RULE IN SARAJEVO – WITH SPECIAL REFERENCE TO THE LIFE OF DAŠA JELIĆ.....	187
---	------------

Upute autorima priloga	237
------------------------------	------------

Riječ Redakcije

Cijenjeni čitatelji !

U trinaestom broju časopisa *Historijska traganja* za 2014. godinu priredili smo vam četiri veoma zanimljiva rada.

Prvi rad je skraćena verzija magistarskog rada Edina Omerčića pod naslovom “Bosna i Hercegovina u političkim projekcijama intelektualnih krugova 1992-1995. godine”, odbranjenog 8. maja 2013. godine na Filozofskom fakultetu u Sarajevu, u kojem je autor iznio stavove intelektualaca o ustavno-pravnom uređenju Bosne i Hercegovine smještajući problematiku u dnevno-politički kontekst i uvažavajući ratne i političke okolnosti na lokalnoj i međunarodnoj razini.

Agresija na Bosnu i Hercegovinu tema je i drugog članka. Autorica Merisa Karović Babić predstavlja nam proširenu verziju jednog poglavlja iz njenog magistarskog rada pod naslovom “Masovna ubistva civila u Sarajevu za vrijeme opsade 1992-1995.”, odbranjenog 15. maja 2013. godine na Filozofskom fakultetu u Sarajevu. Na osnovu obimne dokumentacije, autorica u svom radu elaborira upotrebu modificiranih aviobombi koje su osim efekta psihološkog terora nad stanovništvom, ubile mnogo civila i načinile veliku materijalnu štetu.

Treći rad napisala je vrsna arhivistkinja Mina Kujović na osnovu samo nekoliko dokumenata sačuvanih u Arhivu Bosne i Hercegovine. Autorica je u svom radu analizirala odjek novog svjetskog i evropskog pedagoškog pokreta u Sarajevu. Na primjerima organiziranih tečajeva *radne škole* ili *škole rada* u 1931. i 1932. godini, autorica je približila nastojanja prosvjetnih radnika u inoviranju nastavnih planova i programa.

Četvrti rad je Hane Younis, koja je, na osnovu povijesnih izvora različite provenijencije, oslikala život žene u posljednjim desetljećima osmanske uprave u Sarajevu. Priča o Daši Jelić, rekonstruirana prema sadržajima sačuvanih

pisama, približila nam je mnoge aspekte iz svakodnevice jedne od srpskih trgovačkih porodica u Sarajevu u 19. stoljeću.

Nakon ovih kratkih napomena o sadržaju časopisa, srdačno vas pozivamo na suradnju.

Redakcija